

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

744
29032007

Biroul permanent al Senatului
Bp 47 / 13.09.2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă intitulată Lege privind regimurile matrimoniale*, inițiată de domnul deputat Mate Andras Levente din Grupul parlamentar al UDMR (Bp. 47/2007).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă propune reglementarea relațiilor patrimoniale dintre soți din timpul căsătoriei.

Propunerea legislativă este structurată pe 3 titluri care se referă, în principal, la următoarele:

- mandatul de reprezentare;
- locuința de familie;
- cheltuielile căsătoriei;
- tipurile de regimuri matrimoniale;
- publicitatea regimului matrimonial;
- suspendarea regimului matrimonial.

II. Observații și propuneri

Considerăm că propunerea legislativă trebuie reanalizată sub următoarele aspecte:

1. Un prim aspect se referă la *libertatea de voință* care se acordă viitorilor soți în alegerea regimului matrimonial.

Între situația actuală, în care regimul bunurilor dobândite de soți este strict stabilit de lege și în care, practic, nu se poate vorbi despre posibilitatea de alegere a soților, și varianta diametral opusă, a unei libertăți nelimitate a părților de a-și crea un regim matrimonial, inițiatorul a optat pentru aceasta din urmă, art. 2 alin. (1) prevăzând că „*Viitorii soți pot alege (...) oricare din regimurile matrimoniale prevăzute de prezenta lege ori își pot crea un alt regim (...)*”.

Considerăm că este necesar ca, ținând seama de realitățile și particularitățile societății românești, inițiatorul să ia în considerare și variante intermediare de reglementare, în care, dintr-un număr cât mai mare de forme de regimuri matrimoniale dar reglementate legal, viitorii soți să-și poată alege una dintre ele. O libertate totală a soților de a-și crea un regim matrimonial propriu, chiar dacă nu s-ar aduce atingere ordinii publice și bunelor moravuri, este de natură să ducă, chiar dacă pare paradoxal, la o stânjenire sau chiar la o frânare a circuitului juridic, prin incertitudinea pe o care o vor ridica în fața terților, regulile alese de soți și care le sunt opozabile. Desigur, va exista sistemul de evidență și publicitate a convențiilor matrimoniale, dar necesitatea verificării amănunțite și profesionale a regimului juridic al fiecărui bun pe care unul din soți ar dori să-l tranzacționeze nu este de natură a încuraja dinamica raporturilor juridice, ci dimpotrivă.

O reglementare care să dea posibilitatea soților de a alege dintre mai multe forme de regimuri matrimoniale legal constituite, inclusiv cu posibilitatea de a deroga, în limite bine determinate, de la acestea, ar răspunde mult mai bine necesităților actuale ale societății. O astfel de reglementare ar da și posibilitatea creării unei jurisprudențe care să ajute în soluționarea problemelor ce vor apărea.

Chiar în sistemele juridice în care libertatea soților în alegerea regimului matrimonial este nelimitată, recurgerea la reguli stabilite de soți în mod nelimitat este privită cu reticență.

2. O altă problemă esențială și în strânsă legătură cu cea anterioară este cea a *numărului și formelor regimurilor matrimoniale*.

În acest context, introducerea participării la achiziții trebuie corelată cu soluția adoptată la *pct.1* din prezentul punct de vedere. În contextul unei

libertăți totale de voință, participația la achiziții, instituție complexă și care creează probleme dificile în practică, nu mai este necesară. În schimb, în ipoteza adoptării unei teorii intermediare, reglementarea acestei instituții este binevenită, dar va trebui completată corespunzător complexității sale, actuala formă a textelor din propunerea legislativă fiind insuficientă.

3. O a treia problemă este aceea a *registrelor de evidență și publicitate a convențiilor matrimoniale*. Soluția organizării și ținerii acestor registre de judecătoria nu mai corespunde actualei configurări a sistemului de competențe al instanțelor judecătorești, din ale căror atribuții se încearcă eliminarea celor care nu țin de activitatea judiciară. În plus, legătura cu autoritățile judecătorești poate avea un impact psihologic negativ asupra destinatarilor legii. Având în vedere că notarii sau avocații sunt cei în fața cărora se vor încheia convențiile matrimoniale, o bună variantă de reglementare ar constitui-o ținerea acestor registre de camerele notarilor publici sau, într-o altă variantă, de către primăriile municipiilor-reședință de județ.

În orice caz, soluția aleasă va trebui să țină seama că această evidență va servi în primul rând terților și deci va trebui să fie accesibilă acestora. Totodată, avem în vedere necesitatea dublării evidenței „descentralizate” printr-un sistem național electronic, gestionat de o autoritate centrală, asemănător evidenței persoanelor juridice cu scop nepatrimonial.

4. Un alt aspect deosebit de important este *intrarea în vigoare a legii*.

În primul rând, termenul propus pentru intrarea în vigoare ni se pare nepotrivit de scurt în raport cu necesitatea cunoașterii noii reglementări de către destinatari, atât de către persoanele căsătorite, cât și de persoanele care urmează să încheie căsătoria. Totodată, cu noua reglementare ar trebui să se familiarizeze nu doar destinatarii direcți, ci și practicienii dreptului, în special notarii și avocații, primii care vor fi chemați să dea lămuriri în legătură cu regimul matrimonial.

Față de aceste aspecte, apreciem că un termen pentru intrarea în vigoare a legii, mai scurt de un an nu este, în mod real, posibil.

În aceeași ordine de idei și fără a nega necesitatea de a oferi societății românești cât mai repede o reglementare a regimului matrimonial, apreciem că propunerile trebuie gândite și analizate cu mare responsabilitate, în corelație cu celelalte materii din proiectul noului Cod civil – materia cărții funciare, materia bunurilor, materia obligațiilor, etc. – astfel încât, adoptarea acestuia să nu facă necesară modificarea legii cu privire la regimurile matrimoniale. O lege separată a regimurilor matrimoniale și care ulterior să fie modificată poate genera probleme dificile sub aspectul aplicării în timp a legii, atât pentru soți, cât și pentru terți.

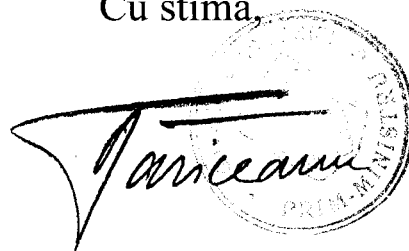
Propunerea legislativă ar trebui să aibă în vedere și raporturile juridice de drept internațional privat, fiind astfel necesară corelarea noilor prevederi în materia regimurilor matrimoniale cu prevederile *Legii nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat*. În acest sens, este de remarcat faptul că Legea nr. 105/1992 a reglementat legea aplicabilă regimului matrimonial și, respectiv, legea aplicabilă convențiilor matrimoniale, în corelație cu reglementarea cuprinsă în Codul familiei, care nu permite încheierea convențiilor matrimoniale.

5. Deoarece în această perioadă au loc dezbateri pe marginea proiectului noului Cod civil, unde va fi discutată și problema regimurilor matrimoniale, eveniment organizat de Uniunea Națională a Notarilor Publici și deci cu participarea unuia dintre segmentele juridice direct implicate în funcționarea viitoare a regimurilor matrimoniale, considerăm necesar ca promovarea propunerii legislative supuse analizei să fie corelată cu adoptarea noului Cod civil, Parlamentul urmând să se pronunțe cu privire la oportunitatea adoptării acestei propuneri legislative separat/înainte de Codul civil.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere aspectele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative, sub rezerva însușirii amendamentelor de la pct.II.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului